

1. Seniorpunkten och Folkhälsanhuset i Korsholm ..... sidan 4
2. Sepänkylän seurakuntakeskus
– Smedsby församlingsgård ..... sidan 5
3. Område med radhus och höghus ..... sidan 6
4. Folkhälsans servicehem ..... sidan 7
5. Rudolf lekpark ..... sidan 7
6. Område med egnahemshus ..... sidan 8
7. Radhusområde ..... sidan 9
8. Område med radhus och höghus ..... sidan 9
9. Höghusområde ..... sidan 10
10. Höghusområde samt Korsholms ämbetshus ..... sidan 10
11. Butik, apotek och post ..... sidan 11
12. Affärsområde ..... sidan 12
13. Korsholms ämbetshus ..... sidan 14

1 objektets nummer på kartan

b parkbänk

Smedsby's uppkomst

År 1410 nämns Katil Smidt i Korsholms historia. Eftersom han utsetts till nämndeman från en fast bosättning torde byn ha varit befolkad rätt länge. År 1440 är Kettil Smidt nämndeman, eventuellt var han son till Katil. De var båda smeder och kan ha gett Smedsby sitt namn. Det är svårt att utforska när fast bosättning uppstått, men vid 1000-talets början bestod området av några holmar och grynnor. Troligen har det idkats fiske här och skärgårdsområdet har utgjort en fångstplats. Nuvarande Långfjärdsbäcken med dels en brant och dels en långgrund strand bildade en farled vid byns östra sida. Det blev en hamn- och angöringsplats för dåtida farkoster. Under 1400-talet och 1500-talet livnärde man sig huvudsakligen på fiske men småningom blev boskapsskötsel allt vanligare.

I början av 1500-talet var det som fanns av Smedsby (Smedsby-ön) omflutet av vatten. Öns utsträckning i nord-sydlig riktning var från Brändholmen till "Opp-i-byjin". Ön hade då en bredd på cirka en halv kilometer från Smedsbyströmmen till Bölesundet. Även det som nu utgör Reveln-området och delar av Söderbyn låg vid denna tid över havsnivån. De högsta platserna inom byns område låg då cirka 5,5 meter över dåvarande havsnivå. År 1550 uppges tio husbönder i byn – övriga familjemedlemmar omnämns inte.

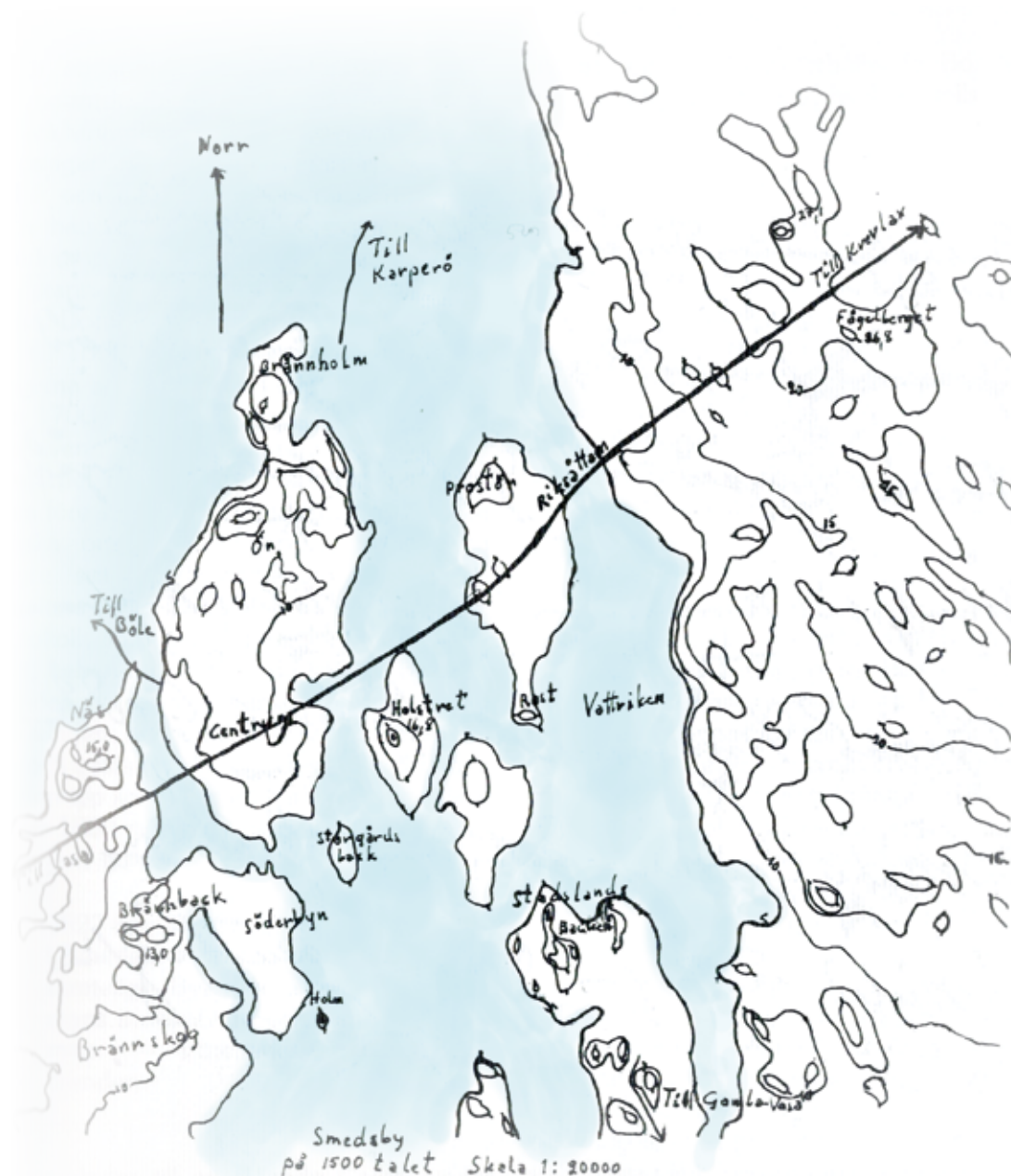
Uppgifterna är från böckerna Smedsby i gången tid, 1987 samt Smedsby 1940–2002.

Bostäder i vånings- och radhus har byggts i Näs hemmans skog

Huvudvägar inom Nässkogens planeområde är Niklasvägen och Johansvägen. Området började planeras och byggas ut i början av 1970-talet. Efter att riksvägen hade byggts, började man inom kommunen att planera ny infrastruktur. Byn förändrades från att ha varit en vanlig bondby med 500–600 svenskspråkiga invånare till att så småningom bli ett nytt större tvåspråkigt byacentrum.

Berättat i september 2016 av Sonja Mäenpää och Gretel Sandberg.

Hela Näset var en skild by kringfluten av vatten, vilket framgår av kartskissen över Smedsby från 1500-talet.

Kartskissen är från boken Smedsby i gången tid, 1987.

Gatorna i gamla Nässkogen, liksom alla nya gator söder om gamla riksvägen har fått mansnamn. Namnen har ingen historisk anknytning. De är valda från almanackan så att de passar bra både på finska och svenska.

Niklasvägen 1

1. SENIORPUNKTEN OCH FOLKHÄLSANHUSET I KORSHOLM

Huset är ritat av Gerd Hytönen och byggt 1999–2001. Folkhälsanhuset i Korsholm har tryggt boende i kombination med vårdtjänster och ett mångsidigt serviceutbud både för husets invånare och för utomstående i alla åldrar. Huset inrymmer självständigt lägenhetsboende i form av hyres- och ägarbostäder. Dessutom finns ett gruppboende avsett för personer med vårdbehov. Aktivitetscentret omfattar bl.a. bibliotek, lunchrestaurang, terapibassäng och konditionssal. Under dagtid drivs här dagrehabilitering och poliklinikverksamhet.

Under kvällar och veckoslut ordnar Folkhälsan ett mångsidigt utbud av friskvårds- och kursaktiviteter för alla åldrar i aktivitetscentret.

Niklasvägen
Niilontie

Niklasvägen 3

2. SEPÄNKYLÄN SEURAKUNTAKESKUS – SMEDSBY FÖRSAMLINGSGÅRD

Församlingsgården är ritad av arkitekt Kari Kyyhkynen. Den invigdes 1980 och består av kyrksal och serveringsrum samt utrymmen för klubbverksamhet, diakonimottagning samt finska församlingens administrativa utrymmen. Efter församlingsdelningen 1995 ägs fastigheten av Mustasaaren suomalainen seurakunta. I februari 2011 återinvigdes den utvidgade och renoverade församlingsgården.

2. Församlingsgården

1. Folkhälsanhuset

Ett foto då man började bygga Niklasvägen och till höger ett från samma plats i dag. Fotot uppe till vänster Stina Svarvar.

Niklasvägen nr 4-5

3. OMRÅDE MED RADHUS OCH HÖGHUS

Man började bygga Niklasvägen i medlet av 1970-talet. Huset på Niklasvägen 4 är det äldsta huset och är byggt vid samma tid.

3. Rad- och höghus

Rudolfsgränd
Rudolfinkuja

4. Servicehemmet

Rudolfsgränd 1

4. FOLKHÄLSANS SERVICEHEM

Hemmet erbjuder bostad och boendeservice för personer med nedsatt funktionsförmåga. Boendet har gemensamma allmänna utrymmen.

Servicehemmet som är ritat av Kari Kyyhkynen färdigställdes 1985 och det ligger i en vacker omgivning.

I ändan av Rudolfsgränd

5. RUDOLF LEKPARK

Parken är en av kommunens 29 lekparkar. Den är tack vare sitt idylliska och lugna läge välbesökt av både yngre och äldre. Här finns lekredskap för många aktiviteter och även parkbänkar om man vill sitta en stund.

5. Lekparken

Petersvägen nr 1–16

6. OMRÅDE MED EGNACHEMSHUS

Husen längs Petersvägen är byggda under slutet av 1980-talet. Karakteristiskt för området är att hela kvarteret består av egnahemshus.

Petersvägen
Peterintie

Johansvägen
Juhontie

6. Radhus

Johansvägen nr 3–7

7. RADHUSOMRÅDE

Johansvägen byggdes i medlet av 1980-talet som en korsväg vid Niklasvägens slut, mot sydost. Det finns radhus på vägens båda sidor mellan Peters- och Niklasvägen. Från Petersvägens korsning söderut fortsätter Johansvägen 8–22 bebyggd med egnahemshus.

Gretel Sandberg minns att hon som barn plockade både blåbär, lingon och hjortron här i Nässocken. På den tiden fanns här också både våtmark och kärr.

Niklasvägen nr 9–10, 12

8. OMRÅDE MED RADHUS OCH HÖGHUS

Husen i slutändan av Niklasvägen på adresserna med numren 6–14 är byggda mellan 1988 och 2000.

Niklasvägen
Niilontie

7. Rad- och höghus

Paulsvägen
Paulintie

9. Höghusområde

Paulsvägen nr 1-4

9. HÖGHUSOMRÅDE

Höghusen är sex till antalet på denna korta gata. Tre av dem är byggda i början av 1990-talet och resten härstammar från början av 2000-talet. Alla husen är höghus i 4 våningar.

Jarlstigen
Jaarlenpolku

Jarlstigen

10. HÖGHUSOMRÅDE SAMT KORSHOLMS ÄMBETSHUS

Promenad- och cykelvägen omges av några nya höghus byggda i början av 2000-talet. Då vi vandrar längre fram går vi förbi ämbetshusets nya del och matbutiken, som båda presenteras nedan. Vill du göra rundan cirka 700 meter kortare så vänder du till höger längs Emilsvägen så kommer du tillbaka till starten på Niklasvägen.

11. Butik mm.

Marknadsgränden

11. BUTIK, APOTEK OCH POST MM.

Affären öppnades i augusti 2008. Servicehelheten i affärsfastigheten kompletteras av några andra företag som erbjuder sina tjänster. Hela fastigheten har en yta på 1 200 kvadratmeter.

Nässkogen 1972 från Vallonias eller ämbetshusets tomt. I bakgrunden på bilden höghusen vid Olavsvägen.

Fotot till vänster Stina Svarvar.

Husen i bakgrunden är vid Adamsvägen.

Marknadsvägen nr 1-3

12. AFFÄRSOMRÅDE

Området består av ett hotell som omges av flera affärer, banker, caféer och övriga företag. I ändan av Marknadsvägen hittar vi det som i dag är Smedsby torg.

Går vi runt hotellet längs Torgvägen och Vallonvägen kommer vi tillbaka till Centrumvägen.

Arbete vid tunnelbygget på Centrumvägen.
Bilden är från boken Smedsby 1940-2002

Centrumvägen 4

13. KORSHOLMS ÄMBETSHUS

Huset planerades av arkitektbyrå Kari Kyyhkynen och uppfördes 1977–1978.

I den centrala delen av huset finns en stor aula i direkt anslutning till fullmäktiges sessionssal och en personalmatsal. Kring denna centrala del finns de olika förvaltningsenheternas kanslier. Efter ett tiotal år blev utrymmena för små och en utbyggnad planerades. Den blev färdig sommaren 1988.

Skattebyrån, häradskansliet och polisinspektionen skulle enligt planerna inrymmas i tillbyggnaden. Polisinspektionen flyttade aldrig in och de två övriga fanns där ett antal år.

Helt i enlighet med planerna togs en fjärdedel av utbyggnaden i användning av kommunens socialvården. Även andra kommunala enheter finns här, så också Korsholms musikinstitut.

Ämbetshusets tomt 1978.
Foto Stina Svarvar.

13. Ämbetshuset

EGNA ANTECKNINGAR

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

 folkhälsan

i samarbete med

